

Betænkning —, hænger det sammen med vort udmærkede Kreditsystem. Vi ved alle, at selv den mest velhavende, der har en Landejendom, i de allerfleste Tilfælde vil sørge for at faa en 1ste Prioritet paa sin Ejendom, selv om han var i Stand til at udbetale hele Købesummen og sidde fuldstændig gældfrit. Derfor er der efter min Mening ingen Tvivl om, at de 40 pCt. er meget højt regnet, og at der derfor ingen Grund er til Ængstelse med Hensyn til Landejendommenes Prioritering.

Saa er der ogsaa blevet spurgt om, hvorvidt vi nu selv ejede disse Prioriteter, om vi selv havde disse Obligationer. For en Tid siden blev der af den nu afdøde, forhenværende Folketingsmand Blem foretaget en Beregning over, hvor mange af disse Kreditforeningsobligationer der var i Udlandet, og han kom til det Resultat, at omtrent 200 Millioner af de 1,400 Millioner var paa udenlandske Hænder, men der er vel ingen Tvivl om, at langt de fleste af disse 200 Millioner under Krigen er vendt tilbage her til Landet. Naturligvis kan man imødesee en Tid, hvor der kommer Vanskeligheder ogsaa for det danske Landbrug, og derfor er det i højeste Grad om at gøre, at Landbruget netop i disse Tider konsoliderer sig, saa at det er i Stand til at slippe over Krisen, om den skulde melde sig, naar Krigen en Gang er sluttet.

Lovforslaget tager Sigte paa, at den Jord, der for Tiden er i offentligt Eje, kan blive udstykket i mindre Brug. Her har man naturligvis i særlig Grad tænkt paa Præstegaardsjorderne, fordi de udgør den væsentligste Del af den Jord, der er i offentligt Eje. Det er i Landbokommisionens Betænkning oplyst — jeg tror af Docent Riis-Hansen —, at man regner med, at de omtrent 50,000 Tdr. Land, der for Tiden tilhører Præstegaardene, er nogenlunde vel egnede til Udstykning i mindre Brug. Man kan sige, det er ikke nær tilstrækkeligt, men selv om disse Jordbrug bliver noget større end dem, vi kender efter Husmandsloven, vil der kunne blive mellem 2,000 og 3,000 Brug og maaske flere. Jeg er — og jeg kan i den Henseende tale paa hele mit Partis Vegne — en Tilhænger af, at den Jord, der for Tiden er i offentligt Eje, udstykkes i mindre Brug, saa at vi her skaber selvstændige Jordbrugere. Det er, som sagt, særlig Præstegaardsjorden, det gælder. Der kan maaske være en enkelt, der mener, at det ikke er rigtigt, at Præstegaardene skal miste al deres Jord, men i Al-

mindelighed tror jeg, man kan sige, at den Udvikling, der her i Landet er foregaaet med Landbruget, gør det nødvendigt, at Præsterne nu kommer af med Jorden. Jeg tror ogsaa, de fleste Præster vil være bedst tjente med, at det sker jo før jo heller. Jeg kan altsaa fuldt ud give min Tilslutning til, hvad Lovforslaget indeholder i saa Henseende. Jeg billiger ogsaa Bestemmelsen om, at Købesummen paa Jorden ikke skal udbetales af Køberen, men blive staaende som en første Prioritet, saa at den af de 50,000 eller 60,000 Tdr. Land Jord, som nu for Tiden er i offentligt Eje, repræsenterede Kapital stadig beholdes som første Prioritet i de Landbrug, der efterhaanden rejser sig paa denne Præstegaardsjord.

Det, hvorom der antagelig bliver nogen Uenighed, er Bestemmelserne i § 5 om de periodiske Vurderinger. I den Henseende har allerede Landbrugskommissionen delt sig i et Mindretal A, som den højtærede Landbrugsminister særlig har fulgt ved Udarbejdelsen af Lovforslaget, og et Mindretal B, der paa dette Punkt mener, at man ganske vist ikke skal have Kapitalen paa Jorden udbetalt, den skal stadig blive staaende som en første Prioritet; men naar Jorden en Gang er blevet afleveret, har Staten ikke mere at gøre, de periodiske Omvurderinger skal ikke finde Sted. Vedkommende, der faar Jorden, kan skalte og valte med den, som han vil, han har Lov til at sælge og i det hele gøre med den, hvad han vil.

Jeg er meget betænkelig ved den Løsning, Mindretal A har anbefalet, og som er fulgt i Lovforslaget ved Bestemmelserne om den periodiske Omvurdering. Jeg tror af forskellige Grunde, at den vil blive mindre tilfredsstillende. For det første vil det blive meget vanskeligt for det Vurderingsraad, der skal foretage Omvurderingerne. Der vil blive stadige Gnidninger og Sammenstød mellem Raadet og Ejerne, der naturligvis ønsker, at Jordens Værdiansættelse skal trykkes saa langt ned som muligt. Derfor tror jeg, begge Parter vil blive utilfredse med disse stadig tilbagevendende Vurderinger. For det andet kan man vistnok i det hele sige, at Ejeren kommer ud i ret usikre Forhold. Jorden sættes f. Eks. til en Værdi af 500 Kr. pr. Td. Land i det Øjeblik, hvor han overtager den, Vurderingen bliver 5aarig, og efter 5 eller 10 Aars Forløb kommer der maaske en betydelig Stigning, han maa svare den øgede Rente, og hvis han bliver uenig med Vurderingsraadet, fordi han mener, at den